

2020: leerzaam jaar

Velen hadden 2020 misschien wel willen overslaan. Maar wie voorbij de ellende kijkt die Covid-19 aanricht, ziet ook een andere kant. Zo zegt Kom & Zie-medewerker Tatiana Scutelnic dat het personeel van het dagcentrum dankzij de pandemie nuttige lessen leerde. Omdat het Kom & Zie-huis lange tijd dicht moest blijven, zocht het personeel de kinderen thuis op. Dat was een gouden greep, want nu zagen ze het kind in zijn dagelijkse omgeving.

Dat leverde nieuwe inzichten op. Het werk van de Kom & Zie-commissie lag enige tijd stil. Na de zomer hebben we weer activiteiten voorbereid.

We zijn dankbaar dat de inkomsten slechts beperkt achterblijven op de begroting. Deze nieuwsbrief blikt terug op afgelopen jaar. Ds. Serghei Pavliuc,

medewerker Tatiana Scutelnic en een moeder vertellen hoe ze 2020 hebben beleefd.

Commissie Kom & Zie en personeel en kinderen van het dagcentrum danken u hartelijk voor uw betrokkenheid en wensen u een gezegend 2021.

De moeder van Marina Rotari blikt terug op 2020 Zie achterpagina

Sponsors gezocht

Eliza Pantaz (14) bezoekt al een tijd het Kom & Zie-dagcentrum, maar heeft geen sponsor meer. Voor 25 euro per maand zorgt u dat zij kan blijven komen. Valentina Jantovan (9) en Naomi Gadrica (5) zijn nieuw en ook voor hen zoeken we nog een sponsor. Opgeven kan via reageren@komezniemoldavie.nl.

Oliebollenactie

Tot 28 december 18.00 uur kunt u bij ons oliebolletjes, appelbeignets, zalm- en rundvleessalade bestellen. Dat mag per e-mail (wilcokeoman@live.nl) of per telefoon (06-46888308). Of bestel via de webshop:

<https://bestellen.komezniemoldavie.nl/>

Pannenkoekenfeest op andere wijze

Helaas kan het grote pannenkoekenfeest in 2021 niet doorgaan. Maar na overleg met Bergzicht beraden we ons om op een andere manier toch het tweede lustrum van het pannenkoekenfeest te vieren.

Meer daarover hoort u begin januari via onze gebruikelijke kanalen

Terugblik op 2020 vanuit Moldavië

Serghei Pavliuc

Het coronavirus doorkruiste het programma dat we als Kom & Zie-dagcentrum hadden opgezet. Op last van onze regering moesten we op 15 maart alle activiteiten staken. Onze juffen stelden een programma samen om onlinelessen te geven. Zo bleven we zo dicht mogelijk bij de kinderen en konden zo investeren in hun ontwikkeling. Vanaf 1 juli bezochten we de kinderen thuis. Ze waren erg blij om ons weer te ontmoeten en dat was voor ons erg bemoedigend. Bij de kinderen thuis konden we ook hun ouders spreken en zo iets doorgeven van Gods liefde. Begin oktober mochten we weer open. Wel gelden er strikte voorzorgsmaatregelen. We zijn blij dat de kinderen weer onze liefde en zorg kunnen ontvangen. Ook de ouders zijn opgetogen. Zij hoeven werk en zorg niet meer te combineren.

Tatiana Scutelnic

Door de pandemie stapten we over op onlinelessen. Dat was goed bedacht maar soms lastig uitvoerbaar. Niet iedereen had de juiste apparatuur en de beschikking over internet. Eerst dachten we dat de pandemie niet zo heftig zou zijn en leek het dat we snel weer onze activiteiten konden hervatten. Toen dat niet zo bleek te zijn, beseften we dat deze situatie voor kinderen met een handicap een grote invloed zou hebben op de ontwikkeling. Meer nog dan bij gezonde kinderen. Daarom zochten we de kinderen thuis op om daar lessen te geven. Het werd een mooie tijd. We leerden alle gezinsleden van de kinderen beter kennen. Omdat we met z'n allen activiteiten ondernamen, kreeg de familie van het kind meer inzicht in het

functioneren van het kind en begrepen ze hem of haar ook beter. Dit zijn belangrijke levenslessen die we anders misschien niet geleerd zouden hebben. Telkens als we kwamen gaven wij de gezinsleden tips om het kind te steunen in zijn ontwikkeling, zodat het een betere toekomst krijgt.

Op dit moment kunnen we met grote blijdschap zeggen dat we hierdoor ook meer inzicht hebben gekregen in de thuissituatie van de kinderen. Dit is een groot voordeel, omdat we altijd weer een evenwicht moeten zoeken tussen wat het kind van huis uit al meekrijgt, en wat het nog nodig heeft. We weten nu nóg beter hoe we onze kinderen een zonnige en gezonde toekomst kunnen geven!

De moeder van Marina Rotari

Net als voor de andere kinderen van het dagcentrum was digitaal onderwijs lastig voor Marina. Wel was deze vorm van begeleiding belangrijk voor haar, anders zou haar ontwikkeling kunnen stagneren. Als moeder werd ik gedwongen om me aan te passen aan de situatie. Ik moest gewoon naar het werk, en Marina's vader ook. We probeerden haar zo goed mogelijk te helpen en communiceerden wanneer nodig via beveiligingscamera's. De oma van Marina was altijd bij haar. Zij is ziek en woont bij ons in. Opvallend is dat Marina meer aan haar gehecht is geraakt. Elke dag keek Marina reikhalzend uit naar het moment dat ik weer thuiskwam.

Ik stimuleerde haar ook om te helpen bij de huishoudelijke taken. Gelukkig nam de leiding op een gegeven moment het moedige besluit om de kinderen thuis les te gaan geven. Drie keer per week kreeg Marina twee uur les. De lessen waren gevarieerd en goed op Marina afgestemd. Het Kom & Zie-huis toonde zich heel betrokken en het was tot in de puntjes geregeld. Ondanks alle uitdagingen heeft Marina de achterliggende periode veel geleerd. Ze weet dat ze een mondkapje moet dragen en we hebben haar veel kunnen vertellen over bacteriën, hygiëne en persoonlijke bescherming. Ze heeft meer communicatieve vaardigheden ontwikkeld en staat open voor een gesprekje. Marina is meer zelfredzaam geworden. Zo kan ze zichzelf aan- en uitkleden, helpt ze bij het dekken en het afruimen

van de tafel en ook helpt ze bij de afwas. Hoewel Marina een ernstige verstandelijke beperking heeft, herkent ze cijfers en letters. Ze heeft ook een hobby ontwikkeld: verven.

Het jaar 2020 was uitdagend. Fysiek en mentaal was het niet altijd makkelijk, soms zelfs zenuwslopend. Er waren dagen dat figuurlijk gezien de zon scheen, maar er zaten ook donkere dagen tussen. Maar als moeder heb ik geleerd om te kijken naar de mogelijkheden. Toen in oktober het dagcentrum weer openging, zag ik hoe blij Marina was, en hoeveel ze de kinderen en juffen van Kom & Zie heeft gemist! Wij als gezin voelen ons gesteund door Kom & Zie. Ze zijn er voor ons in goede en in slechte tijden.

Colofon

Nieuwsbrieven van Kom & Zie digitaal ontvangen? Dat kan! Stuur een e-mail naar: reageren@komeziemoldavie.nl

Website

www.komeziemoldavie.nl

Adres Kom & Zie-huis

Republica Moldova-Orhei
Strada Dorobanti 128
Centrul de zi 'Vino si Vezi'

Kom & Zie-commissie

Contactpersoon en
secretaris: René Veenendaal,
033-2865166
rene.veenendaal@live.nl

Aalt van Veluw, voorzitter

Florus Oskam, Gerben Uijl
Ben Provoost, Rosalinde
Donker, Jaap de Jong,
Willem van Wikselaar,
Marissa Bakker, Lies Scheer,
Thea de Kok, Wilco Koeman,
Gijsbert de Greef,
Everika Zwaan-van de Peut

Giften:

St. OZA Woudenberg
NL71 RABO 0132 8684 07
o.v.v. Kom & Zie
Donateur worden? Ga naar
onze website!

ANBI

Facebook - Instagram

U kunt ook via social media
op de hoogte blijven:
[facebook.com/
komeziemoldavie](https://www.facebook.com/komeziemoldavie)
Instagram:
[@komeziemoldavie](https://www.instagram.com/komeziemoldavie)